

Rosengrenskas nyhetsbrev

nov/dec 2023

Året går mot sitt slut...

2023 går mot sitt slut. Går det ens att sammanfatta vad det inneburit?

Strömningar med det som många menar är en mer organiserad rasism. Pågående utredningar och anmälningsskyldighet och angiveri, kanske inom skola och sjukvård. Agitation om bristandeandel som skäl för utvisningar. Ökade försörjningskrav förhindrar människor från att kunna förnya sina arbetstillstånd och förslag om ytterligare höjning ropas ut. Utredning med syfte att i praktiken göra det omöjligt att ens kunna få hjälp med akut tandvård. Förslag om grovt försämrade möjligheter till tolk.

Globalt slår starka politiska ambitioner mot gemensamma internationella överenskommelser med risk att försvaga rättsstatens principer och mänskliga rättigheter. Både i det som hittills setts som demokratier och i auktoritära stater. Aktiv lokalpress ersätts av trollfabriker. Ökat korruption alltmer ojämlika samhällsförhållanden.

Är tiden förbi för mänskliga rättigheter frågar sig forskare och författare? Ja, det har varit ett år i mycket kall motvind men också i en liten känsla av medvind.

Många av de barn och unga som ensamma flydde till Sverige för sju-åtta år sedan har genom vårt kollektiva svek tvingats ut ur landet. Och för en del som blivit kvar har livet blivit omänskligt grymt. Samtidigt för relativt många har livet betytt arbete och möjlighet klara sig här. Fler än de som hörts i den politiska retoriken. Ett resultat av många enskilda människors och organisationers engagemang.

För Rosengrenskas verksamhet är allt arbete, alla viljor, alla timmar för volontärer, arbetsgrupper, styrelse, stödare med resurser och tankar fullständigt avgörande för både den nära verksamheten och för att skapa opinion. För det handlar om människor och att försöka göra skillnad.

Under 2023 har vi igen lärt oss ännu mera om den utsatthet som civilsamhället möter varje dag. Men positivt har vi också lärt oss att vi behöver lära oss så mycket mera och samarbeta så mycket bättre med varandra mellan olika aktörer, individer och organisationer. **Tillsammans** och i **handling** blir vi bättre och orkar mera. Det är avgörande för framtid och demokrati och bemöter vardagens rasism. Vi ger aldrig upp! Men kanske får vi nu tillfälle att vila lite nu i årets ljusfattigaste dagar, och hämta ork inför nästa år. Alla tankar och händer kommer att behövas.

Pugh Rogefeldt skrev för många år sedan **"Här kommer natten"**

Här kommer natten

Kall och underbart lång

Här kommer mörkret

Dape - dape -dape - da - da -da

När alla sover djupt av dagens förvärv

Då kommer natten

Dape - dape -dape - da - da -da

När du kommer

Ska jag sitta här och ta allt som du ger mig

Och när du går

Vet jag att du snart är här igen

Se staden lyser

I alla regnbågens färger

Se staden lyser

Dape - dape -dape - da - da -da

Se alla människor

Som gråter skrattar och lider

Här kommer natten

Dape - dape -dape - da - da -da

När du kommer

Ska jag sitta här och ta allt som du ger mig

Och när du går

Vet jag att du snart är här igen

God Jul och Gott Nytt År

- nästa år ses vi igen!

Styrelsen, genom Gunnar Henning

PÅ MOTTAGNINGEN

JULSTÄNGT

Mottagningen stänger nu över jul. Vi öppnar igen vecka 3, onsdag 17

januari. Därefter, som tidigare, har vi öppet varannan vecka udda veckor.

Välkommen att kontakta oss om du har frågor om mottagningen!

NYHETSMAGASINET ETC BESÖKTE ROSENGRENSKA

Läs om hur Rosengrenska bildades
och hur mottagningen fungerar idag

i Jeffrey McIntosh och Rebecka
Bohlins reportage i

ETC. Rosengrenskas volontärer berättar om mötet med patienter som befinner sig i papperslöshet och hur förslagen i Tidöavtalet påverkar och riskerar att påverka patientgruppen. Henry Ascher, Sara Rangmar, Kjell Reichenberg Susanna Sandberg och Khloud Smesem intervjuas i reportaget. Artikeln är låst, om du vill läsa reportaget men inte är prenumerant, går det att teckna en veckas gratis provprenumeration. Klicka [här](#) för att komma till reportaget.

BEGRÄNSNINGAR I TILLGÅNG TILL VÅRD SOM MIGRATIONSPOLITISKT VERKTYG

I strid med Sveriges människorättsliga åtaganden fortsätter regeringen att komma med förslag som ska begränsa rätten till hälsa för delar av befolkningen. Tanken är att människor som flytt ska få svårare att befinna sig här och ges incitament att lämna landet. Förutom att det är etiskt och ekonomiskt oförsvarbart att begränsa tillgången till vård, vilket bland annat leder till en ökning av akuta och svårbehandlade (mer kostsamma) tillstånd, visar forskning att det inte påverkar migrationen. Beslutet att leva i Sverige som papperslös avgörs av att man bedömer att man riskerar fängelse, tortyr, misshandel eller avrättning (över 95%) om man återvänder till hemlandet, och kommer således inte påverkas av tillgången till vård i Sverige. Förslagen i Tidöavtalet på området hälsa kommer inte att påverka den så kallade återvandringen, men däremot innebära att redan utsatta människors situation i vårt land blir svårare. Ett förslag i raden är förslaget om förhöjda tandvårdskostnader.

REGERINGENS UTREDNING KAN FÖRESLÅ KRAFTIGT FÖRHÖJDA KOSTNADER FÖR ASYLSÖKANDE OCH FÖR PERSONER SOM VISTAS I SVERIGE UTAN NÖDVÄNDIGA TILLSTÅND.

Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå att de särskilda regler som innebär att patienten nu betalar 50 kronor per besök för akut tandvård och för vård som inte kan anstå ska tas bort.

Detta kan betyda att patienten istället får betala sin kostnad för tandvård, även vid akuta besvär, till 100 % i egenavgift. En undersökning hos tandläkaren kan då kosta 900-1 000 kronor, och lika mycket kan en enkel fyllning kosta medan en tandborttagning kan kosta patienten 1 200 kronor.

Jämför detta med dagersättningen för asylsökande på 71 kronor per dag för en vuxen, ensamstående person som inte bor på Migrationsverkets boende, och

som dessutom är ännu lägre för personer som bor i ett av Migrationsverkets boenden där mat ingår. Detta betyder att det i praktiken kan bli omöjligt för asylsökande och papperslösa att ens kunna få akut tandvård vid värk och infektioner.

Om förslaget blir beslutat av riksdagen kan det komma att betyda ett mycket stort lidande och bli ytterligare ett steg mot regeringens mål att försämbra livssituationen för personer i redan svår utsatthet.

Utredningen ska vara klar den 31 oktober 2024.

EN GÅVA SOM GÖR SKILLNAD

Nu kan du ge en gåva till

Rosengrenska i julklapp till någon du tycker om. I tider då solidaritet och medmänsklighet inte skapar rubriker, skänker en gåva till Rosengrenska hopp och gör skillnad! Insamlade medel går oavkortat till kostnader för bl.a. läkemedel, sjuk- och tandvård, sjukresor, mjölkersättning och bidrag till barn som lever i papperslöshet. Sätt in valfritt belopp till Rosengrenska på **swish** [123 237 11 28](https://www.swish.se/1232371128) och **Klicka på hjärtat** för att skriva ut vårt gåvobevis, signerat konstnären Kasra Alikhani.

Ge en julklapp
som gör skillnad!

Vintervilan - Tak över huvudet för stadens mest utsatta Ett Idéburet offentligt partherskap (IOP) mellan Agape och Göteborgs stad ska säkerställa att ingen sover ute under vintern, inte heller de Göteborgare som saknar tillgång till det generella trygghetssystemet. Om du vill stötta Vintervilan kan du swisha till Agape på [123 6948 616](https://www.swish.se/1236948616) Läs om satsningen [här](#).

ROSENGRENSKAS 25-ÅRSJUBILEUM

Den 20 oktober var det dags att uppmärksamma att Rosengrenska funnits och fungerat under 25 år. Med tanke på att målet hela tiden varit att avskaffa oss själva, att arbeta för att det inte skall behövas frivilliga krafter för att uppfylla den mänskliga rättigheten *Rätt till hälsa*, så var firandet framförallt ett firande av att volontärer fortfarande håller fanan högt och försöker se till att även papperslösa får möjlighet till vård. Och det var värt att fira! Det tyckte också [Oceanen](#) som bjöd oss på denna fest. Ett stort tack till dem!

Det första som mötte besökarna var den utställning **Anne Sjögren**, tidigare ansvarig sjuksköterska och en av grundarna till Rosengrenska, initierade och skapade inför jubileet till Rosengrenskas 20-års jubileum. Utställningen är fortfarande imponerande på minst två sätt, dels ger den en bild av det mångfacetterade arbete som utförts av alla volontärer under de första 20 åren, och dels är den en påminnelse om att så många deltagit under perioder på olika sätt, även om många av dem inte fanns med på bilderna.

Det andra som mötte besökarna var ett bord med t-shirts med Rosengrenskas logotype tryckt på bröstet. Det var delvis en gåva från **Björkå Frihet** som bistått med återanvända t-shirts som vi bekostat en tryckning på. Det tredje de mötte var ett bok- och informationsbord där bland annat **boken Hemliga kliniken av Anne Johansson** om Rosengrenskas historia såldes. Men även om en del blev stående och beundrade utställningen så passerade de flesta relativt snabbt in mot scenen

Anne Sjögren, som idag är ansvarig inom [Rätt till Vård initiativet](#), var också den som först av alla kom att intervjuas på scen av Lina Lönnberg i Rosengrenskas styrelse, som inledning på programmet. Hon fick berätta om hur det hela startade och alla de problem som de var tvungna att lösa. Det var faktiskt på just *Oceanen* som det första mötet hölls 1998, ett möte som färgades av just en stor vilja att hjälpa papperslösa men samtidigt av hur lite de visste om problemet. En sak Anne tog upp som kan verka självklart men som visade sig behöva göras praktiskt hanterbart, var definitionen av vem som var papperslös. Hur skulle de kunna avgöra det, hur skulle de nå dem? Det blev mycket prövande i början.

Efter Anne kom **Göteborgs Indiekör**, en imponerande kör som lätt fyllde hela lokalen med deras musik, och inte bara med musik för plötsligt var hela lokalen också fylld av lyssnare som levde med. En imponerande föreställning och om någon vill lyssna mer på dem så finns de på bland annat på deras [hemsida](#).

Henry Ascher, medicinskt ansvarig inom Rosengrenska, blev sedan näst på tur för att intervjuas och det blev än en gång en vandring genom Rosengrenskas historia. Det blev bland annat en diskussion runt hur Rosengrenska tillsammans med andra krafter verkade för att Sverige skulle erkänna asylsökandes och papperslösas rätt till hälsa och vård. Det var ingen rak väg framåt och det blev heller ingen total framgång men ändå ett stort steg i rätt riktning när lagen om papperslösas rätt till *"vård som inte kan anstå"* kom 2013. Efter honom kom Rosengrenskas ordförande **Gunnar Henning** som underströk hur den nuvarande regeringen, med sitt Tidöavtal, står för ett bakslag i arbetet med att få Sverige att uppfylla de mänskliga rättigheterna. Rosengrenska kommer med all sannolikhet att behövas än mer i framtiden för att motverka dagens trender mot ett mer repressivt samhälle.

Detta följdes av **bandet Orkan** som lika mycket som kören fyllde rummet med sin rock-musik. Om dem kan man läsa "Orkan berättar om systemets orättvisor, samhällets hänsynslöshet och naturens motstånd och hämnd, allt medan förstärkarna skriker och publiken jublar." För er som missade dem kan de följas på deras [facebook-sida](#). Efter dem kom **iOr** som presenterade sig som "Ett tight och brötigt liveband med låtar på svenska om nyfunnen livsglädje och betraktelser av livet och Göteborg. Pop eller indie eller powerpopindie eller skolavslutningsindierock?" Men ni som var där vet redan det.

Festen fortsatte sedan långt fram på natten, och även om antalet deltagare minskade något från 180 till kanske 100 personer, så verkade alla väldigt nöjda med allt. **Tack Erik Lahti och alla andra på Oceanen, och tack alla andra som hjälpt till att göra kvällen till den fest den var!**

KULTURTIPS

Missa inte KABUL STHLM PARIS på Angereds teater

Föreställningen Kabul Sthlm Paris utgår från den stora gruppen ensamkommande från Afghanistan som flytt vidare från Sverige och som nu istället söker asyl i Frankrike. Många lever i fortsatt ovisshet kring sin framtid. Några har fått uppehållstillstånd och några har goda chanser att få. Några bor på gatan i tältläger. Många längtar hem till Sverige. Många har medvetet slutat kalla Sverige för sitt hem.

"Den trygga och samspelta ensemblen skapar ett oväntat varmt möte - och ett iskallt, omistligt stycke samtids-historia" skrev Isa Andersson i [Dagens Nyheter](#) om föreställningen tidigare i år.

Läs mer och boka biljetter [här](#).

PANELSAMTAL - EN REVA I SAMHÄLLSKROPPEN

PAPPERSLÖSAS SITUATION I SVERIGE

I en ny rapport - *En reva i samhällskroppen* - beskrivs den utsatthet det innebär att leva i papperslöshet utifrån medarbetare i

Svenska Kyrkans perspektiv. Rapporten skildrar arbetet i mötet med människor som befinner sig i papperslöshet och ett alltmer belastat civilsamhälle under en förändrad migrationspolitik.

Svenska kyrkan, Sensus och Göteborgs universitet arrangerar ett panelsamtal i Domkyrkan 16 januari i samband med rapportsläppet, där Rosengrenska kommer att delta.

Läs mer om evenemanget [här](#).

STREAMINGTIPS

HÄLSOKVONSEKVENSER AV EU:S MIGRATIONSPOLITIK

Vi har tidigare tipsat om seminariet **Bortom alla gränser - hälsokonsekvenser av EU:s migrationspolitik**, som Statens medicinsketiska råd (SMER) arrangerade för att uppmärksamma pristagaren av SMER:s etikpris - Läkare utan gränser. Seminariet finns nu att se via SMER:s [hemsida](#).

Seminariet inleds med internationella inslag, därefter, ca 1 tim och 48 minuter in fokus på Sverige, med inledning Anne Sjögren från Rätt till vård-initiativet, och sist en paneldiskussion med riksdagsledamöter om frågan.

RIKSDAGSSEMINARIUM OM RÄTT TILL VÅRD PÅ LIKA VILLKOR

[Rätt till vård-initiativet](#) tog initiativ till seminariet "Om rätten till vård på lika villkor" som hölls i riksdagen 19/10, vilket vi skrev om i föregående nyhetsbrev. Nu finns en inspelning från seminariet att se via [youtube](#).

Seminariet leddes av Rätt till vård-initiativet och medverkade gjorde representanter från bl.a. Svenska Röda Korset, Rädda Barnen, Svenska Läkarsällskapet och Svensk sjuksköterskeförening. Syftet med seminariet var att belysa konsekvenserna som förslagen kommer få för personer i behov av vård samt för vårdpersonal. Samtalet med nätverket följs av en panel med representanter från riksdagspartierna. Vårdar för seminariet var: Malin Danielsson (L), Anders W Jonsson (C), KarinRågsjö (V), Ulrika Westerlund (Mp)

LÄSTIPS

AVHUMANISERINGEN I DEN OFFENTLIGA DEBATTEN

Vi är många som reagerar på tongångarna i den offentliga debatten, där grupper ställs mot grupper. Vi vill tipsa om några artiklar som skrivits på temat under hösten:

VI FÅR INTE ACCEPTERA AVHUMANISERINGEN AV INVANDRARE SOM PÅGÅR

Debattartikel av bland andra Henry Ascher - [Göteborgsposten 6/11](#)

VI HAR SKAPAT ETT SAMHÄLLE SOM DRIVS AV RÄDSLOR

Kulturkrönika av Per Magnus Johansson i [Göteborgsposten 9/12](#)

BARN PÅ FLYKT

DE SOM KOM ENSAMMA

De senaste veckorna har en [rapport](#) från Statistiska centralbyrån uppmärksammat, där det framgår att 8 av 10 av de barn som kom ensamma till Sverige från Afghanistan 2015 idag har arbete, många inom vård och omsorg. Vi vill tipsa om några artiklar som skrivits på temat:

VI BORDE TAGIT EMOT FLER ENSAMKOMMANDE BARN

Anders Lindberg uppmärksammar rapporten, liksom rättsskandalen med de ovetenskapliga åldersbedömningarna, i en ledare i [Aftonbladet 2/12](#).

TRO INTE PÅ LÖGNEN OM ATT VI TAGIT VÄL HAND OM DE ENSAMKOMMANDE

Matilda Brinck-Larsen, verksamhetsansvarig för Agape, nyanserar bilden och skriver om de som på grund av ett slumpvis utvalt datum aldrig fick chansen. [GP debatt 6/12](#).

ÄVEN BARN UTSÄTTS FÖR TORTYR

Röda Korset uppmärksammar i en ny litteraturstudie det som länge varit känt bland vårdpersonal som arbetar med barn som flytt - Även barn utsätts för tortyr

Läs och ladda ned Röda Korsets världsunika litteraturstudie **BARN SOM ÖVERLEVT TORTYR** om screening, dokumentation och behandling av tortyrskadade barn [här](#).

MOTTAGANDETS BETYDELSE FÖR BARN SOM FLYTT

BRIS uppmärksammar i en rapporten **ATT LEVA EN DAG I TAGET** mottagandets betydelse för barn som flytt. Rapporten lyfter bland annat att utmaningarna barn på flykt mött i det nya landet, framför allt gällande väntan på uppehållstillstånd, spelade en större roll för deras psykiska välbefinnande än händelser som inträffat innan och under flykten. Läs och ladda ned rapporten [här](#).

TIPS OM ANDRA NYHETSKANALER

Vi vill tipsa om **PICUMS nyhetsbrev** som man kan anmäla sig till [här](#). PICUM är ett nätverk av organisationer som arbetar för att säkerställa social rättvisa och mänskliga rättigheter för människor som befinner sig i en papperslöshet. Klicka [här](#) för att ta del av senaste nyhetsbrevet.

Vi vill också tipsa om Transkulturellt Centrums hemsida, som alltid innehåller intressanta nyheter. Transkulturellt Centrum arrangerar utbildningar och föreläsningar för vårdpersonal, varav flera går att ta del av online. Du hittar hemsidan [här](#).

BLI MÅNADSGIVARE

Sedan 1 juli 2013 har papperslösa laglig rätt till viss subventionerad vård i Sverige, men i praktiken kvarstår betydande hinder. Rosengrenska erbjuder hjälp och stöd till papperslösa som möter svårigheter i kontakt med sjukvården.

Allt arbete i Rosengrenska görs oavlönat, men det behövs pengar för att hjälpa papperslösa med till exempel kostnader för läkemedel, sjuk- och tandvård, sjukresor, mjölkersättning med mer. Vi är tacksamma för din hjälp!

- Swish: [123 237 11 28](https://www.swish.se/1232371128)
- Plusgiro: 46 21 54-6
- Autogiro: [Blankett för autogiroanmälan](#) finns på Rosengrenskas hemsida.

Engagera dig:

Om du är intresserad av att aktivt ingå i vårt frivillignätverk, till exempel med att tolka mellan svenska och våra patienters språk, kontakta oss på vardformedling@rosengrenska.org

Håll dig informerad:

Om du vill få Rosengrenskas månadsutskick till din e-post, registrera dig för nyhetsbrevet på vår hemsida. www.rosengrenska.org

Vänliga hälsningar

Styrelsen Rosengrenska stiftelsen

Rosengrenska stiftelsen

Box 55006
402 52 Göteborg
Sverige

www.rosengrenska.org
Plusgiro: 46 21 54-6
Swish: 123 237 11 28

vardformedling@rosengrenska.org

Du fick det här meddelandet för att du har anmält dig till vårt nyhetsbrev.

[Avregistrera](#)

